

JĒZUS – MIERA NESĒJS

Sabata pēcpusdienai

NEDĒĻAS PĒTĪJUMIEM:

1Moz 15:13–21; Ebr 3:12–19; Ebr 4:6–11; Ebr 4:1, 3, 5, 10; 5Moz 5:12–15; Ebr 4:8–11.

ATMIŅAS PANTS:

“Tātad vēl atliek svēta dusa Dieva tautai” (Ebr 4:9).

Ebr 1. un 2. nodaļa pievēršas Jēzus kā Dieva tautas valdnieka un atbrīvotāja kāpšanai tronī. Ebr 3. un 4. nodaļa iepazīstina ar Jēzu kā tādu, kas mums nes mieru. Šāda virzība uz priekšu ir jēgpilna, ja atceramies, ka Dāvida derība apsoliņa – Dievs dos apsolutajam ķēniņam un viņa tautai “mieru” no ienaidniekiem (2Sam 7:10, 11). Šis miers ir pieejams mums tagad, kad Jēzus ir apsēdies pie Dieva labās rokas.

Vēstule ebrejiem apraksta mieru gan kā mieru, kas pieder Dievam, gan kā sabata mieru (Ebr 4:1–11). Dievs šo atpūtu, kas bija Viņam, padarīja pieejamu Ādamam un Ievai. Pirmais sabats bija pilnības piedzīvojums kopā ar to, kurš padarīja šo pilnību iespējamu. Dievs arī apsola sabata mieru, jo patiesa sabata ievērošana ietver apsolutumu, ka Dievs atgriezīs šo pilnību.

Ievērojot sabatu, mēs pieminam, ka Dievs mums ir nodrošinājis pilnīgi visu nepieciešamo, radot pasauli un izpērkot to pie krusta. Tomēr patiesa sabata ievērošana, pirmkārt un galvenokārt norādot atpakaļ uz radīšanu, piedāvā mums šajā nepilnīgajā pasaulē prieku par nākotni, ko Dievs ir apsolutis.

Iepazīsties ar šīs nedēļas tēmu, lai sagatavotos Bībeles izpētei 29. janvārī.

Zeme kā miera vieta

Izlasi 1Moz 15:13–21. Ko Dievs Ābrahāmam apsolīja? _____

Kad Dievs izglāba Israēlu no verdzības Ēģiptē, Viņa nolūks bija aizvest Israēlu uz Kānaāna zemi, kur viņi varētu brīvi kalpot un paklausīt Viņam (2Moz 8:1; Ps 105:43–45), ieskaitot sabata miera baudīšanu, ko faraons bija aizliedzis (2Moz 5:5). Kānaānas zeme bija mantojums, ko Dievs bija apsolījis viņu tēvam Ābrahāmam, jo viņš bija paklausījis Dieva balsij un atstājis dzimteni, lai dotos uz apsolīto zemi (1Moz 11:31–12:4).

Dieva nolūks, dodot Israēlam zemi, nebija vienkārši tāpēc, lai viņiem tā piederētu. Dievs veda viņus pie Sevis (2Moz 19:4). Dievs gribēja, lai tauta dzīvo zemē, kur viņi varētu baudīt tuvas attiecības ar Radītāju bez kādiem šķēršļiem, un arī būtu liecinieki pasaulē tam, kas ir patiesais Dievs un ko Viņš piedāvā Saviem ļaudīm. Līdzīgi sabata radīšanai Kānaāna zeme bija ietvars, kurā bija iespējamās tuvas attiecības ar Glābēju un Viņa labestības baudīšana.

5Moz 12:1–14 Kungs pateica tautai, ka viņi ieies atdusā nevis vienkārši tad, kad viņi ieies apsolītajā zemē, bet tad, kad šķīstīs zemi no elku pielūgsmes. Pēc tam Dievs parādīs viņiem izraudzīto vietu, kur Viņš mājās to vidū.

Izlasi 2Moz 20:8–11 un 5Moz 5:12–15. Kādiem diviem notikumiem sabats ir piemiņa, un kā tie ir savstarpēji saistīti? _____

Dievs saistīja sabata iecelšanu ar atbrīvošanu no Ēģiptes. Viņš pamācīja Israēlu ievērot sabatu kā radīšanas piemiņu un kā piemiņu viņu izglābšanai no Ēģiptes. Sabata bauslī ir ietverta gan radīšana, gan glābšana. Kā mēs neesam radījuši paši sevi, tieši tāpat mēs arī nevaram izglābt paši sevi. Tas ir darbs, ko var paveikt tikai Dievs, un atpūšoties mēs atzīstam savu atkarību no Viņa – ne tikai eksistences, bet arī glābšanas ziņā. Sabata ievērošana ir spēcīgs veids, kā paust glābšanu tikai ticībā.

Kā sabata ievērošanai vajadzētu palīdzēt mums saprast savu pilnīgo atkarību no Dieva – ne tikai eksistences, bet arī glābšanas ziņā? _____

Neticības dēļ

Izlasi Ebr 3:12–19. Kāpēc Israēls nespēja ieiet apsolītajā atdusā? _____

Skumjais stāsts ir tāds, ka tie, kas bija atbrīvoti no Ēģiptes, nespēja ieiet atdusā, ko Dievs viņiem bija apsolījis. Kad Israēls ieradās Kadeš-Barneā, pie apsolītās zemes robežas, viņiem pietrūka ticības. 4Moz 13. un 14. nodaļa paskaidro, ka israēliešu spiegi “izlaida nelabu slavu par to zemi, kuru tie bija izlūkojuši” (4Moz 13:32). Viņi apstiprināja, ka zeme ir laba, bet arī brīdināja, ka iedzīvotāji ir spēcīgi, ka pilsētas nostiprinātas un viņi nespēs to iekarot.

Jozua un Kālebs piekrita, ka zeme ir laba, un nestrīdējās par faktu, ka cilvēki ir spēcīgi un pilsētas labi nostiprinātas. Bet viņi teica, ka Dievs ir ar viņiem un ka Viņš tos ievēdīs apsolītajā zemē (4Moz 14:7–9). Tomēr ļaudis, kas bija redzējuši, kā Dievs iznīcina Ēģipti mocībās (2Moz 7.–12. nodaļa), kas bija liecinieki faraona armijas bojāejai Sarkanajā jūrā (2Moz 14. nod.), kuriem tika nodrošināta maize no debesīm (2Moz 17. nod.), kā arī kam Dievs bija parādījis Savu nepārtraukto klātbūtni un vadību (2Moz 40:36–38), – šie ļaudis tagad nespēja Viņam uzticēties. Tragisks paradokss, ka paaudze, kas pieredzēja tik varenu Dieva spēka izpausmi, kļuva par neticības simbolu (Neh 9:15–17, Ps 106:24–26, 1kor 10:5–10).

Dievs apsola Saviem bērniem dāvanas, kas ir ārpus cilvēku sniedzamības robežām. Tieši tāpēc tās ir balstītas žēlastībā un ir pieejamas vienīgi ticībā. Ebr 4:2 paskaidro, ka apsolījums, ko Israēls saņēma, “tiem nepalīdzēja, tāpēc ka klausītājos nebija savienojies ar ticību” (Ebr 4:2).

Israēls ceļoja uz apsolīto zemi kā tauta. Kad viņi saņēma pretrunīgus ziņojumus, viņi nostājās to pusē, kam trūka ticības. Ticība vai tās trūkums ir lipīgs. Tāpēc Vēstule ebrejiem aicina lasītājus pamācīt “cits citu katru dienu” (Ebr 3:13), “lai paskubinātu uz mīlestību un labiem darbiem” (Ebr 10:24) un “pielūkodami, ka neviens nezaudētu Dieva žēlastību” (Ebr 12:15).

Kā jūs varat palīdzēt veidot savu ticības biedru ticību? Kā jūs varat pārliecināties, ka nekad neteiksiet vai nedarīsiet neko, kas varētu vājināt kāda cita ticību? _____

Šodien, kad jūs Viņa balsi dzirdēsiet

Izlasi Ebr 4:4–8. Ko saistībā ar sabata ievērošanu nozīmē ieiet atdusā “šodien”? _____

Tuksneša paaudzes neticība neļāva viņiem ieiet Dieva apsolītajā atdusā. Bet Dievs turpināja mudināt Savu tautu ieiet šajā atdusā un neapcietināt savas sirdis. Pāvils vairākas reizes atkārtoti, ka Dieva apsolījumi “paliek” (Ebr 4:1, 6, 9). Viņš izmanto grieķu darbības vārdus “kataleipo” un “apoleipo”, uzsverot, ka “apsolījums ieiet Viņa atdusā mums vēl pastāv” (Ebr 4:1). Fakts, ka aicinājums ieiet atdusā tika atkārtots Dāvida laikā (Ebr 4:6, 7, atsaucoties uz Ps 95), ietvēra gan to, ka apsolījums nav pieprasīts, gan to, ka tas vēl joprojām ir pieejams. Patiesībā Pāvils norāda, ka patiesās sabata atpūtas pieredze ir bijusi pieejama kopš radīšanas (Ebr 4:3, 4).

Dievs aicina mūs “šodien” ieiet Viņa atdusā. “Šodien” ir izšķirošs koncepts visā Bībelē. Kad Mozus atjaunoja Israēla derību ar Dievu pie apsolītās zemes robežām, viņš uzsvēra “šodienas” svarīgumu (5Moz 5:3, salīdzini ar 5Moz 4:8, 5Moz 6:6 utt.). Tas bija pārdomu brīdis, lai atzītu Dieva uzticību (5Moz 11:2–7) un pieņemtu lēmumu paklausīt Kungam (5Moz 5:1–3). Līdzīgi Jozua aicināja savus laikabiedrus: “Izvēlieties šodien paši sev, kam jūs kalposit” (Joz 24:15).

Tieši tāpat “šodien” ir lēmumu pieņemšanas laiks mums, iespēju laiks, kā arī briesmu laiks, kā tas vienmēr ir bijis Dieva tautai (sk. 2kor 6:2). “Šodien” Ebr 3. un 4. nodaļā atrodam piecas reizes. Tas uzsver, cik svarīgi ir klausīties Dieva balsi (Ebr 3:7, 15; 4:7), jo neizdošanās klausīties un ticēt Dieva vārdam vada uz nepaklausību un savas sirds nocietināšanos. Tā pat var kavēt mūsu ieiešanu debesu Kānaānā, tieši tāpat kā tuksneša paaudzei neļāva ieiet laicīgajā Kānaānā.

Bet Jēzus ir sakāvis mūsu ienaidniekus (Ebr 2:14–16) un iecēlis jaunu derību (Ebr 8–10). Tādējādi mēs varam nākt bez bailēm pie žēlastības troņa (Ebr 4:14–16). Aicinājums “šodien” aicina mūs atzīt, ka Dievs ir mums uzticīgs un ir nodrošinājis mums visus iemeslus, lai pieņemtu Viņa aicinājumu tieši tagad un bez kavēšanās.

Kādi garīgi lēmumi tev jāpieņem “šodien”, tas ir, neatliekot uz citu laiku? Kāda ir bijusi tava pagātnes pieredze, kad esi atlicis darīt to, par ko zināji, ka Dievs gribēs, lai īsteno nekavējoties? _____

leejot Viņa atdusā

Izlasi Ebr 3:11 un Ebr 4:1, 3, 5, 10. Kā Dievs raksturo atpūtu, kurā Viņš aicina mūs ieiet?

Gan sabata bauslis 2Moz 20:8–11, gan Mozus apliecinājums 5Moz 5:12–15 aicina mūs pieminēt, ko Dievs ir darījis mūsu labā. Kā mēs redzējām, tas, ko Dievs rakstīja uz akmens plāksnēm, norāda mums uz Viņa radišanas darba nobeigumu (2Moz 31:18; 34:28). 5Moz grāmatā Israēlam tiek pavēlēts ievērot sabatu, paturot prātā Dieva pabeigto darbu, atbrīvojot no Ēģiptes verdzības. Iziešana no Ēģiptes norādīja uz augstāko atbrīvošanas darbu, tas ir, atbrīvošanu no grēka, ko Kristus paveica pie krusta, sakot: “Ir piepildīts!” (Jņ 19:30) Tā sabats ir divkārša svētība un īpaši nozīmīgs kristiešiem.

Izlasi Ebr 4:9–11, 16. Ko mēs esam aicināti darīt? _____

Sabata atdusa atzīmē faktu, ka Dievs pabeidza jeb noslēdza Savu radišanas darbu (1Moz 2:1–3, 2Moz 20:8–11) un glābšanu (5Moz 5:12–15). Līdzīgi Jēzus kāpšana tronī Debesu templī norāda uz to, ka Viņš ir pabeidzis pilnīgā upura pienešanu par mūsu glābšanu (Ebr 10:12–14).

Ievērojiet, Dievs atpūšas tikai tad, kad ir nodrošinājis mūsu labklājību. Pie radišanas Dievs atpūtās, kad Viņš bija pabeidzis pasaules radišanu. Vēlāk Dievs atpūtās templī tikai pēc tam, kad zeme, ko Viņš bija apsolījis Ābrahāmam, bija iekarota, pateicoties Dāvida uzvarām, un Israēls “dzīvoja drošībā” (1ķēn 4:21–25, salīdzināt ar 2Moz 15:18–21, 5Moz 11:24, 2Sam 8:1–14). Dievs uzbūvēja Sev mājokli tikai pēc tam, kad Israēlam un ķēniņam bija savas mājas.

Kā mēs varam ieiet Viņa atdusā jau tagad? Tas ir, kā mēs varam ticībā atdusēties, būdami pārliecināti par glābšanu, kas mums ir Kristū, nevis meklējot glābšanu sevī?

Jaunradīšanas priekšnojauta

Salīdzini 2Moz 20:8–11, 5Moz 5:12–15 un Ebr 4:8–11. Kādas atšķirības tu atrodi attiecībā uz sabata atpūtu? _____

Kā mēs jau redzējām, šie panti Otrajā un Piektajā Mozus grāmatā aicina mūs atskatīties pagātnē. Tie pārliecina mūs atpūsties sabatā, lai atzīmētu Dieva paveikto radīšanā un glābšanā. Ebr 4:9–11 tomēr aicina mūs raudzīties nākotnē. Šie panti stāsta mums, ka Dievs ir sagatavojis sabata atpūtu nākotnē. Tie norāda uz jaunu dimensiju sabata ievērošanā. Sabata atpūta ir piemiņa ne tikai Dieva uzvarām pagātnē, bet arī atzīmē Dieva apsolījumus nākotnei.

Nākotnes dimensija sabata ievērošanā ir bijusi vienmēr, bet tā bieži ir bijusi atstāta novārtā. Pēc grēkā krišanas tā ietver arī apsolījumu, ka Dievs kādu dienu atjaunos radīšanu tās sākotnējā godībā, pateicoties Mesijam. Dievs pavēlēja mums svinēt Viņa glābšanas darbus ar sabata ievērošanu, jo sabats norāda uz glābšanas kulmināciju jaunradīšanā. Sabata ievērošana norāda uz Debesu gaidīšanu, dzīvojot šajā nepilnīgajā pasaulē.

Jūdu tradīcijās tas vienmēr ir bijis skaidrs. Darbā “Ādama un levas dzīve” (“Life of Adam and Eve”), kas tapis laikā starp 100. un 200. gadu mūsu ērā (James H. Charlesworth, ed., *The Old Testament Pseudepigrapha* [New Haven, London: Yale University Press, 1985], vol. 2, p. 18), teikts: “Septītā diena ir augšāmcelšanās zīme, gaidāmā laikmeta atdusa.” Kādā citā senā jūdu avotā teikts: “[Gaidāmais laikmets] ir diena, kas ir pilnīga sabata atpūta uz mūžīgiem laikiem.” (Jacob Neusner, *The Mishnah, a New Translation* [New Haven: Yale University Press, 1988], p. 873.) Kāds vēlāks avots “Othiot of Rabbi Akiba” saka: “Israēls teica Svētā priekšā: ‘Svētīts lai ir Viņš, pasaules Meistars. Ja mēs ievērosim baušļus, kāda būs mūsu alga?’ Viņš tiem teica: ‘Nākamā pasaule.’ Tie viņam teica: ‘Parādi mums, kam tā līdzīga.’ Viņš tiem parādīja sabatu.” (Theodore Friedman, “The Sabbath Anticipation of Redemption,” *Judaism: A Quarterly Journal*, vol. 16, pp. 443, 444.)

Sabats ir domāts svinēšanai, priekam un pateicībai. Ievērojot sabatu, mēs parādām, ka ticam Dieva apsolījumiem un pieņemam Viņa žēlastības dāvanu. Sabats ir dzīva un enerģiska ticība. Cik tālu sniedzas darbi, sabata ievērošana, iespējams, ir vispilnīgākā mūsu pārliecības izpausme, ka mēs esam glābti žēlastībā, pateicoties ticībai Viņam.

Kā jūs varat mācīties ievērot sabatu tā, lai tas patiešām parādītu, kāda ir mūsu izpratne par glābšanu ticībā, nevis ar bauslības darbiem? Kā sabata atpūta pauž glābšanu žēlastībā? _____

TĀLĀKIEM PĒTĪJUMIEM:

“Ir ļoti nozīmīgi, ka Pāvils Vēstulē ebrejiem izmanto sabata atpūtu un nevis svētdienu kā simbolu glābšanai žēlastībā, ko Dievs mums piedāvā. Sabata atdusas izmantošana šādā veidā ietver to, ka ticīgie ievēroja un loloja sabatu. No otrā gadsimta un vēlāk tomēr mēs atrodam pierādījumus noteiktai izmaiņai draudzē. Sabata ievērošana vairs netika uzskatīta par glābšanas simbolu, bet tika uzskatīta par lojalitāti jūdaismam un Vecajai derībai, no kuras vajadzēja izvairīties. Sabata ievērošana kļuva par vienlīdzīgu “sekošanai jūdaismam”. Piemēram, Antiohijas Ignācijs (ap 110. gadu mūsu ērā) teica: “Tie, kas dzīvoja saskaņā ar veco kārtību, bija atraduši jaunu cerību. Viņi vairs ilgāk neievēroja sabatu, bet Kunga dienu – dienu, kad mūsu dzīve tika augšāmcelta līdz ar Kristu.” (Jacques B. Doukhan, *Israel and the Church: Two Voices for the Same God* [Peabody, MA: Hendrickson Publishers, 2002], p. 42) Līdzīgi Marcions pavēlēja saviem sekotājiem gavēt sabatā, ar to apliecinot jūdu un viņu Dieva atmešanu. Savukārt Viktorinus negribēja, lai izskatītos, ka viņš “ievēro jūdu sabatu” (sk. “Israel and the Church”, pp. 41–45). Pie sabata atmešanas kristīgajā baznīcā noveda tas, ka bija zudusi izpratne par sabatu kā simbolu glābšanai žēlastībā.

“Sabats ir Kristus spēka zīme darīt mūs svētus. Tas ir dots visiem, ko Kristus dara svētu. Kā Viņa svētdarošā spēka zīme sabats ir dots visiem, kas Kristū kļūst par daļu no Israēla Dieva. [...] Sabats norāda viņiem uz radīšanas darbiem kā uz pierādījumu Viņa varenajam glābšanas spēkam. Lai gan tas aicina atgūt Ēdenē zaudēto mieru, tas stāsta par mieru, ko var atjaunot, pateicoties Glābējam. Dabā viss atkārtoti Viņa aicinājumu: ‘Nāciet šurp pie Manis visi, kas esat bēdīgi un grūtsirdīgi, Es jūs gribu atvieglināt’ (Mt 11:28). (Elena Vaita “Laikmetu ilgas” 288., 289. lpp.)

JAUTĀJUMI PĀRRUNĀM:

1. Kādas attiecības pastāv starp sabata ievērošanu un taisnošanu ticībā?
2. Kāda ir atšķirība starp patiesu sabata ievērošanu un burta kalpību? Kā mēs varam ne tikai izprast atšķirību, bet arī piedzīvot šo atšķirību savā sabata ievērošanā?